

Til

Byens udvikling

Byensudvikling@tmf.kk.dk

22.09.2020

Vedr. forslag til lokalplan F.L. Smidth II tillæg 3 med kommuneplantillæg

Københavns Museum har modtaget materiale vedrørende ovennævnte forslag og har foretaget en gennemgang af sagen med henblik på vurdering af de kulturhistoriske forhold.

Når bygninger er udpeget med høj bevaringsværdi, så bør dette respekteres, således at alle bygninger med høj bevaringsværdi fastholder denne status i lokalplanforslaget. Det er uklart, hvilken begrundelse der ligger hvorfor bygning 1 og 4 pludselig ikke længere har høj bevaringsværdi og hvorfor en såkaldt Bevaring- og Udviklingsplan kan ophæve denne vurdering. Der er en klar visuel sammenhæng mellem bygning 2 og 4 og denne går tabt ved nedrivning af bygning 4. Bygning 4 var tilmed den "fine", hvor der var indrettet direktørens spisesal og direktørens rygeværelse. Ved nedrivningen ændrer man således ikke blot bygningshierarkiet, men også det kulturhistoriske hierarki. Ligeledes bør laboratoriebygningen fra 1954, der også er tegnet af Palle Suenson, bevares og sikres. De omtalte bygninger har udover deres kulturhistoriske betydning og værdi også en arkitektoniske værdi, hvor brugen af tegl og det enkle formsprog viser Suensons funktionalistiske inspiration.

Den høje bygning i midten af planområdet er fra 1980 og tegnet af virksomhedens egen tegnestue, hvilket siger noget om virksomhedens størrelse. Bygningen indeholdt bl.a. kantine og derudover en underjordisk forbindelsesgang. Bygningen er et visuelt pejlemærke for området og bør også udpeges som bevaringsværdig og ikke erstattes af nyt højhusbyggeri.

I lokalplanforslaget lægges der op til at bygningshierarkiet bevares. Dette er svært at se på visualiseringen på side 13, hvor den nye bygning klart dækker for den bevaringsværdige bygning og den nye tværbygning ændrer også bygningshierarkiet markant. F.L. Smidt er en del af den københavnske industrihistorie, der udviskes disse år bl.a. pga. nedrivningerne i området. Museet har gentagne gange argumenteret for områdets kulturhistoriske

KØBENHAVNS
MUSEUM

MUSEUM OF
COPENHAGEN

STORMGADE 20
1555 KØBENHAVN V
WWW.COPENHAGEN.DK

KØBENHAVNS KOMMUNE
KULTUR- OG FRITIDS-
FORVALTNINGEN
HISTORIE & KUNST

betydning og at alle bygninger og spor indgår i et samlet kulturmiljø, der nu endnu engang bliver svært aflæseligt. Således skrev vi følgende i 2008:

“F.L. Smidth området er sammen med flere af de store industriområder rundt om København en del af Københavns industrielle kulturhistorie. Industrikomplekserne afspejler en udvikling fra den tidlige baggårdsindustri og industrifabrikation i brokvarterene og indre by, mod større og større industrimiljøer, hvor pladskrav og infrastrukturelle behov adskiller sig markant fra den tidligere industri. F.L. Smidth komplekset består derfor ikke kun af produktionsbygninger, men i lige så høj grad også af marketenteri, administrationsbygninger og for eksempel forskningsenheder, hvor prototyper er blevet udarbejdet. Det er Københavns Bymuseums vurdering at det er vigtigt at bevare denne helhed og mangfoldighed i området.

Det er vigtigt at bevare områdets formidlingspotentiale, som formidler af Københavns og Valbys industrielle epoke. Områdets særegenhed er netop, at det adskiller sig fra de omkringliggende boligkvarterer og erhvervsområder, der alle i et gensidigt samspil har været hinandens eksistensbetingelse.

Det er en kvalitet, at F.L. Smidths komplekset er bygget over en lang årrække med varierende arkitektoniske træk, og derfor også rummer en mængde forskellige bygninger med forskellige udtryk. Bygningsmangfoldigheden afslører at F.L. Smidth har været afhængig af teknologisk udvikling og har måttet tilpasse sig skiftende tiders behov og udvikling...

Det kulturhistoriske formidlingspotentiale afhænger også i stor grad af at F.L. Smidth komplekset bevares i sin helhed. Sammenspillet mellem de store, markante bygninger og de mange små bygninger samt jernbanesporene viser på fornem vis et stort fabriksanlægs kompleksitet... Bevares F.L. Smidth komplekset ikke i sin helhed kan man frygte, at de gode intentioner ender i et uklart, amputeret og mislykket område.”

Udover at bygningernes bevaringsværdi bør fastholdes, så bør også bygningerne i planområdet sydlige del indtænkes i planforslaget. Områdets kulturhistoriske betydning kan også ses her:

http://www.kulturarv.dk/1001fortaellinger/da_DK/f-l-smidth

Museet har følgende kommentarer i forbindelse med det arkæologiske ansvarsområde:

Projektområdet er i midt 1950'erne bebygget og jordarbejdet ses på luftfoto fra 1954. Der ses dog områder, der ikke har været intensivt bearbejdet, og da boreprøverne viser, at der et tykt lag overjord på området, skønnes de nederste lag mod morænen at være bevarede. Sammenholdt med fund af bronzealder og jernalder omkring projektområdet, kan der stadigvæk være spor af dette

KØBENHAVNS
MUSEUM
MUSEUM OF
COPENHAGEN

STORMGADE 20
1555 KØBENHAVN V
WWW.COPENHAGEN.DK

KØBENHAVNS KOMMUNE
KULTUR- OG FRITIDS-
FORVALTNINGEN
HISTORIE & KUNST

være intakte. Museet vil på den baggrund, meget gerne kontaktes før der finder jordarbejde sted.

Hvis der ved jordarbejder i forbindelse med anlægsarbejder påtræffes arkæologiske levn, skal Københavns Museum kontaktes omgående. På baggrund af fundene vil museet vurdere, om levnene er af en sådan karakter, at de skal registreres inden bortgravningen. I fald fundene vurderes af væsentlig karakter vil jordarbejdet blive standset midlertidig (jf. museumslovens § 26).

Københavns Museum står altid gerne til rådighed for en vurdering af kommende anlægsarbejder med henblik på forud for anlægsarbejdets iværksættelse at afklare behovet for en arkæologisk forundersøgelse på projektarealet. En afklaring af de aktuelle arkæologiske interesser vil som regel kunne forhindre en midlertidig standsning af igangværende arbejde.

Med venlig hilsen

Stefanie Høy Brink
Museumsinspektør
Etnolog
Københavns Museum
+45 2947 9903
P95R@kk.dk

Lena Diana Tranekjer
Sagsansvarlig
Arkæolog
Københavns Museum
+45 2967 1472
P03N@kk.dk

KØBENHAVNS
MUSEUM

MUSEUM OF
COPENHAGEN

STORMGADE 20
1555 KØBENHAVN V
WWW.COPENHAGEN.DK

KØBENHAVNS KOMMUNE
KULTUR- OG FRITIDS-
FORVALTNINGEN
HISTORIE & KUNST

